

ÖRDÖG MERCÉDESZ

A járható út teóriái, avagy a privatizáció értékelése a parlamentben

Az 1989–1990-es rendszerváltás komoly változásokat hozott a volt szocialista országok számára. A szocializmus felszámolása a kapitalista nyugat vívmányait engedte be Közép-Kelet-Európába. A gazdaságot érintő területeken is arculatváltás következett be. Többek között Magyarországon is sorra termettek a lehetőségek a magánszektor számára. Megkezdődött a privatizáció, melynek a korabeli közgazdászok két lehetséges módját látták. Az egyik stratégia a szerves fejlődés volt a másik pedig a gyorsított privatizáció. Kornai János e két opciót elemzi *Szocializmus, kapitalizmus, demokrácia és rendszerváltás* című művében. Az értékelések és ellenvéleményezések azonban a '90-es évektől egészen napjainkig is kitartanak a parlamenten belül is. A Független Kisgazdapárttól kezdve az LMP-ig találunk parlamenti képviselőket, akik hajlandók vitába szállni saját álláspontjuk igazolására. Előadásom a K-monitor által rendszerbe foglalt parlamenti felszólalások elemzésén keresztül kívánja bemutatni ezen nézőpontokat. Ezáltal kívánom Kornai két elméleti stratégiája közül alátámasztani azt, amely Magyarországon megvalósult.

Az előadásomat a gazdasági rendszerváltással kapcsolatosan négy fő egységre bontottam. Az előadás elején szót emelnék az 1989–1990-es rendszerváltásról, amely magával hozta a gazdasági arculatváltást is. Ezt követve a gazdasági rendszerváltás teóriáiról beszélnek Kornai János *Szocializmus, kapitalizmus, demokrácia és rendszerváltás* című műve alapján. Kornai János két lehetséges utat vázolt fel, e két út a szerves, fokozatos privatizáció, illetve a gyorsított privatizáció stratégiája. Mindkét mód sajátosságokkal bír, ezeket is bemutatom előadásomban. A harmadik egységem a K-monitor adatbázis rövid bemutatása, mely rendszerből a parlamenti felszólalásokat elemeztem kutatásom során a privatizáció kapcsán. A záró egységem a parlamenti felszólalók érvei/ellenérvei a privatizáció mellett/ellen. A felszólalók politikai arculata változatos, a meghatározó pártok egy-egy képviselőjének felszólalásával vázolólok a felhozott érveket és ellenérveket a privatizáció kapcsán. A kiválasztásuk a K-monitor adatbázisában legtöbbet felszólaló képviselők kiválasztása alapján történt, illetve „elemként” az LMP felszólalóját emeltem ki. Az előadásom konklúziója, hogy a kutatásom Kornai János mely stratégiáját támasztja alá.